

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

MAGYAR ÉS VEND NYELVŰ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A „Muraszombati gazdasági fiók-egylet“ s a „Muraszombati dal- és zene-egylet“ hivatalos közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. Negyedévre 75 kr.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reklamatiók a kiadóhivatalhoz
(Grünbaum Márk) intézendők.

Felolós szerkesztő: **KOVÁCS KÁROLY.**

Kiadó-lap tulajdonos: **GRÜNBAUM MÁRK.**

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztésig közlemények a szerkesztőséghez intézendők.

Hirdetési díj: 1 hasábol petisora egyszeri hirdetésnél 10 kr. többszöri hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr. Nyitlitter petisora 25 kr.

A nagyérdemű közönséghez!

Lapunk július hó 1-jével egy új évfolyamba lép, amidőn legyen szabad azt a muraszombati járás minden barátjának és jóbarátjának figyelmébe pártfogásába ajánlanunk.

Aki olvasta ezen igénytelen sorokat, meggyőződhetett egyről, hogy életelünk, amelynek előretörése árutudatosan és eszély tehetőségünk fíradhatlan árcsökkentéssel törekszünk: a muraszombati járás lakosságát értelmileg odább, felebb vinni, s jólétét ily módon emelni. — Ünneplés nélkül elmondhatjuk, hogy ez, habár parányi mértékben, de már is sikerült; a hangya csak porszemeket visz az épülethez, melyet családijának alkot, de fíradhatatlanul és eszélydeltenül, s azért van joga ahhoz, hogy éljen; kérjük az előfizetések mielőbbi megújítását.

Muraszombat, 1887. június 25-én.

GRÜNBAUM MÁRK,

kiadó,

KOVÁCS KÁROLY,

szerkesztő.

Az iskolai szünetekben.

Szétment az ifjúság a szelrozsza minden irányában, hogy a fardtságos munka után az édes viszontlátás örömeit, a béke nyugalmát élvezhesse. — A mama nem győz betelni vele, hogy fiacskája mekkorát nőtt, milyen szép lett; az apa komoly redős arccal forgatja kezét között a fiának iskolai bizonyítványait, s töpreng a még távol jövő bizonytalanságai felett.

Szép dolgok azok, a melyekről ama bizonyítványok beszélnek; míg egyrészt tanusítják, hogy az a fiatal serdülő elme 10 hónap alatt keresztül nem csüggedő erővel egyesített éjt-napot, — hogy sokszor gyenge erőt felmúló feladatának megfelelően: addig másrészt meggyőznek bennünket arról, hogy azok a férfiak, kik egy egész életet az emberiség nagy kertjében való kertészkedésre áldoztak, hogy azok a férfiak, kik tanítókká, népnevelőkké lesznek, s ezen állásukat becsülettel megállják, embertársaik elismerésére méltán érdemesek.

Fájdalom, hogy igen sok esetben a gyermek majdnem teljesen levetkezi szünetében az okosság és a jó magaviselet azon szép künfűsét, a melybe az iskolában felöltöztették. Még az iskolaév közben is mulhatlanul megkívántatik a szülő segélye, hogy a tanító fáradsalma eredményre juthasson, annál inkább résen kell tehát lennie a szülőnek a szünetben, midőn a tanítót egyedül helyettesíti, midőn ha nem is jobb vagyon szerzéséről, de legalább is a keservesen összekuporgatott szellemi kincsek megtartásáról, megőrzéséről van szó.

TÁRCZA.

A titokzatos fekete láda.

ELBESZÉLÉS. Irta: MIKSZÁTH KÁLMÁN. III. FEJEZET.
(Folytatás.)

A kapitány sértődve távozott, kezét sem fogva Kartalyival s azóta megidegült köztük a régi viszony.

A plotykás emberek (kis városban mindig van ilyen elég) még inkább elkésztették őket ingerelve majd ezzel, majd azzal; Kartalyi ezt mondta, Stankovics amaz mondta, — úgy, hogy utóljára még az utcán is kikerültek egymást.

IV. FEJEZET.

Miként élt Kartalyi a leányai házában s hogyan viselték magukat iránta?

Mariskához költözöködött legelőbb. Nagy szeretet, gyöngédség, gondoskodás környezte eleinte, még a helyet is megfíjták, ahova lélt s még a legyeket is elkergették róla, ha aludt.

Hanem ez sem tartott sokáig. Az őtűdik, hatodik héten kezdett meghidegteni a leánya is, a veje is. Rövididebbek lettek az ebédek, s az öreg úr kedvencz ételeire is ráuntak. Az első hetekben egy külön eszedő állt rendelkezésére, később ezt is megszüntették, sőt a többi eszedéket sem fogadtak neki szót.

Kezdte észrevenni, hogy terhőkre van s még a kitűzött idő előtt felmentette szüdekát, hogy a másik leányhoz. Annához szeretne menni.

— Bizony jó lesz, ha elmegy hozzája. Ott ugyanis tágabb a lakás. S nálunk most sok dolog van, nem igen érünk rá mulattatni a vendéget.

Az öreg szeméből kibugygyant egy keserű könyvessepp leányának e szavaira, összeszedte a homliját s atkőfőzött Annához, annak a falusi birtokára.

Ott is az történt ami Mariskánál. Kényeztettek egy darabig, majd meginták. Utóljára a kis unoka egy csasogó szöszke négy éves gyermek elárulta a szülői gondolatját azzal a gyermekies kérdéssel:

— Kedves nagyapja, mikor visz el már az úrdóg a mama nyakáról?

Visziko postúvanim obcsinam!

Nase norine Jakopescska 1-ri den va eden novi fertao prek stoupijo, gda nam naj szlobodno bode one szobocskoj jársáa ednomi ezákomi priútelu, dobro cšinešemi za párt priúnyje je porčasti.

Ki je esteo one lehko zaprišta od toja, ka je zšitka czio, steroga zádoblenje po zivnyji i z mlóv močovj neobtrújenim doprnásnyem szo pascsimo: Szobocskoja jársáa nívod na rázum gledoucs dale i rise nesli, telikóše dobrouto z-tem tádom naprepmocsti Brez hvále lehko odjovorimo i rövorejmo, esi je bár va mlóm mertúki, je dnók zse czilua grátala — ta mavala szamo z-práha zerno nesze k-obranbici, stero za familio postlúvi, ali z-trúdom i szkrblivostjov, zúto má jus k-onoj, naj zšicé. Prošimo jih, naj naprejjplacalo na norine ponovijo.

Vu Szoboti, 1887. Ivainescska 25. dnéva.

GRÜNBAUM MÁRK,
cúdávár.

KOVÁCS KÁROLY,
bródnik.

Gda vu soulo ne hodijo, vu onom vrejmeni.

Ta mladézen je rázno odísla na vsze kraje, ka po trúdnom deli szlatko páli videjnya radoszt i mirovcimo naj vszivo. Ta mama sze na kolko radúje, ka je szinko tak veliki zrászao, i kak leipi je; te ocsa z-trúdim poglédom premetáva szinka szvedocsanztvo od nyegovogva vcsenyá.

Lejpa dela sou ona, od steri tá szvedocsanztva gcsujjo; z-edne sztráni poszvedocsávajo, ka te mladézeni rázum ali szí pamet v-dezseti meszeczaj z-czejlov szvojov močovj noucs i vudné sze je pas-celivo vcsio naj szvojoni gorlánomi czili zadosza vesini; — z-drúge sztráni nász zagvúsajo od toja, ka oni mouzsi, ki czejli zšitek vu cslovecsanztva velikom píngradi na kerletszvo áldnjejo, — ka oni mouzsi, ki za vcsutele postúnajejo i tou szvojo eszst z-postenim tádom presztojjo, hvále vrejdao postenyá szo vrejdi.

Zsaloszno je, ka dosztrakát tou dejte gda vu soulo ne hodi, vu onom vrejmeni, rázume pámei i dobroga oponásnyja on leipi kóntós, v-steroga je vu souli oblescen, doli zšébe zšlecsé.

Gda vu soulo hodi, je za isztino zselna roditelev pomoucs, ka naj vcsutele trúdi na haszek, naprejdejnye prído, tejm bole morejo

TÁRCZA.

Csarna lada szkrivnoszti.

PRÍPOVEZT. Piszana po MIKSZÁTH KÁLMÁNI. III-ti tao.
(Nadalívanje.)

Z-bantúváni kapitány je odíaso níti nej v-rouke szégnovsi z-Kartalyiom i od toga dnéva maó je indusnyja líbav pomenkala.

Klajfszti lídjé (káksi szo mali várasaj vszigárd doszta) szo nyidva esese bole nadrasztili, drávszvi nyidva ednog z-odno, drúgoucs z-drúgim: „Kartalyi je tou pravó.“ „Stankovics je tou pravó,“ na toliko, da szta sze na szlednye esese na pouiti eden drúgoga tognala.

IV-ki TAO.

Kak je zsvio Kartalyi pri szvoji eseraj i kak szo sze one prouti nyemi oponásale I

Nájpervle sze je odszelo k-Mariski. Velika líbav i szkerb je nyega opasívala zapervá, esese szo meszto od zpíhali, kana je doli zseo, esese szo mhé od nyega vkraj gonili, gda je szpao.

Ali tou je nej dugo terpeló. Na péti, seszti tjedzen szta esi i zet zacsnola merzliva grátati. Mái szo kraeszi grátali, nyegove píjéne hráne szo zavolíli. V-pervi tjeđnáj je poszobno derzsinase sztalou na nyegove szlúszbo, szledi je tou vkraj zéto, ja esese ova derzsinase szo ga tídi nyj bongala.

V-pamet je vzeo, da nyim je na bremen, zúto je esese pred odlocsenim ezajtom szpomináoa, ka bi rád k-drúgoj eseri — k-Anni sou.

— Zaisztino dobro bode, esi k-nyoj odides. Tam je vees presztoro. I pri nász je zdaj doszta dola, nemremo goszti ezajta krátiti.

Na ete reesi eseri szo sztáromi kuszke z-oucsi bszeknole; vkúp sze je pobrao i odszelo sze je k-Anni, vó na vész.

Tam sze je tídi tak zgodilo, kak pri Mariski. Do csaszja szo ga czártali, ali hitro sze ga navolíli. Na szlednye je eden máli vnúk — edno rešivio stíri lejta sztoro dejte — ovadilo miszeo sztárosaj, gda je pravilo:

— Drági dedsk, gda te zse ednog vrág odnesze z-mamine gláve?

Az iskola és az élet egymással összeforrnak, egymást kiegészítik, s így erkölcsi lehetetlenség, hogy azon gyermekből jellemes ember, becsletes családapa, jóra való hazafi váljék, a kinek nevelésénél a szülők eljárása az iskolát nemcsak hogy nem támogatja, de sőt annak ellenére azzal homlokegyenest szemben működik.

Tudunk esetet, midőn a tanító értelmes szülők gyermekét az iskolában rosszassága miatt abban az ártatlan büntetésben akarta részesíteni, hogy hazra írt szüleinek, miszerint a kis fiúnak rossz magaviselet miatt ne adjanak ebédet, s mit tett a gyermek mamája? Jól tartotta a fiúcskát csuszával és visszaizente a tanítónak: „mondj irány, hogy azért is kaptál ebédet!” — Gondoljuk el, minő lesz az az irány, abban a serdülő emberi lélekben, a melyet két egymást ékként teljesen ellensúlyozó intézkedés támaszt.

A gyermek legelőször bízalmatlanná lesz tanítója iránt, aki felfogása szerint állással akarta megbüntetni, a mi joggal, igazságtalannak, mert hisz a mama eleintezőleg intézkedett, ha pedig a tanítónak igaza lett volna, a mama nem tett volna másképp; ez a bízalmatlanság azután az iskolából átmeny az életbe, s midőn a férfi korban meggyőződik arról, még sem mindenkor jogosult, lesz belőle dacz, önfüggetlenség, lesz minden, csak oly tulajdonság nem, mely az embert hasznos polgárrá, jóra való hazafiávé teheti.

Ezen és számtalan viszály, a mely a szülők magaviseletében az iskolával és a tanító intézkedéseivel szemben nyilvánul, képes tőnkre tenni a gyermekét erkölcsiileg egész életére. Emléiben ha a szülők figyelemmel kísérik a tanító rendelkezését, ha — amennyiben korlímányok egeknek — oly ezekben és akaratlan kívánalmak gyermekek nevelésére az iskola mellett befolyást, hogy ezzel a tanító utait az életben egyengessék: két-estelen befolyása van annak a fejlődő gyermeknek az az egykori férfi jellemére is. Szóval az élet az iskolának kiegészítője, de ez csak akkor képes annak használatba tagokat nevelni, ha idejekorán azzal összhangzásba hozatik, ezen összhangzást pedig egyedül a szülőknek a nevelésben helyes irányu segítkezése teszi lehetségessé.

Isten és a társadalom által előírt és megállapított kötelességet teljesít tehát a szülő, ha gyermekét a szünetekben nem hagyja minden figyelem, minden erkölcsi segély nélkül, különben sziklara hullott a mag, a melyet a tanító keze a helyes gondozás mellett különben termékeny talajba ártott.

Helyi és vidéki hírek.

— **Jótékonyosság.** Horváth György ügyvéd a kir. járásbírósnak részére megállapított 3 frt tanu díjat a marasombati tüzeltő egyletnek adományozta.

— **A radeini fürdő igazgatósága** a múlt vasárnap megtartott melatság tiszta jövedelméből 8 frt 64 krt volt szives a marasombati kisdéddvidának adományozni, a mely nagylelkű adományért az egyület elnöksége hálas köszönetet nyilvánít.

— **A marasombati kisdéddvidó** vízvezetékét a folyó évi augusztus 1-én n. 4 órákor fog megtartani, amelyo szives megjelensre felkéri a szülőköt egy mint a kisdédek minden jó barátját.

— **Mint ritkaságot írják Zafából.** Muz Berzsdén 20 holdnyi területen termelt 860 kérésre repese, melynek sulya 163 mérőmássa és 40 kiló, ereke 1960 frt 80 krt volt. Egy-egy hold tehát általában több mint 90 frt hasznot hozott.

— **Már bizonyos,** hogy az ősi nagy hadgyakorlatok esakugyan Csaktonya vidéken fogtak megtartani, a mely alkalommal szeptember hónapban ő felébe a király több napig fog Csaktonyban tartozkodni.

— **Szászor haláltáncát** már, hogy itt vagy ott egy ember egy tüzársas vagy szanyog esipes következőben elhalt; az nem is trefa, a szaras vagy esipes által olyan anyag ermetkezők a verrel pl. barnifele rohadat festnek akarónno parányi részecskére, hogy az pár nap alatt a testükben lévő véres vér elmozdított előnyt. Ezen esetről írta Deveseről, Veszpremegeyéből, ahol Bauer Zsigmond jómódu parasztagdát arzan megcsaple a légy, a esipes helye dagadni kezdett, masnap reggelre már felének egész felső része megdagadt volt és 48 óra alatt iszonyú kínok között meghalt.

— **Halálozás a lefolyt évnegyedben.** A marasombati járásban 1887. április 1-től 1887. július 1-ig meghalt r. kath. 42 fi, 51 nő, együtt

— Hat ki mondta, hogy én a mama nyakán vagyok? — kérdeze Kartalyi a fiúcska fejét simogatva.

— Mama a mama mondta.
No iszen nem kellett több az erzeny szívére vának, legott utra köszült a harmadik leány. Bizony nem marasztaltak valaki nyugon.

A harmadik leány, Erzsike előtt aztan kiütötte szívet: milyen halátlanak voltak iranta Anna és Mariska.

— Nem nem, soha sem megyek többé hozzájuk. Nem érdemlik meg e gonoszok! Nalad maradok örökké kedves egyetlen gyermekem!

Erzsike saványi arczot vagott a biztatásos s esőpőre rakott kezekkel főmédtt apjára:

— No csak az kellene meg, hogy a gonoszágukért megjutalmazd őket s engegn az egyetlen téged szerető leányodat puszitból ő helyettük is. Ugy állapodunk meg, évenként egy hónapig tartozik minden leányod ellátni. No ezt bizony ne engedél nekik semmiesetre! Sőt inkább úgy büntesd, hogy náluk légy, ne nálam. Ezt érzi meg az én fősényv német legjobban.

— De mit csináljak ha görbe szemmel nézek ráni, ha megpanaszoljak minden falomat, most mikor már mindenneműt elesaltak?

Erzsike vállat vont.

— Hogy mit légy azt nem tudom, de csak reménylen, hogy nem akaraz nálam maradni egész éven át; nálam, akinek ügyis a legkevesebb jutott vagyondóbb.

Az öreg urnak elbarrott a homloka, nagyot nyallalott szívében a fájdalom, leborult az asztalra és ugy sírt keservesen.

— Te is csak olyan vagy, mint a többi leányom. Egyiteknek sines szive. Mi sors vár reám öreg napjaimra? A léssa alatt fogok meghalni. Oh én szerencsétlen könnycsevivő. Igaza volt szegény öreg barátomnak Stankovicsnak; én még megcsörtöttem miattuk. Pedig egyedül ő az, aki szeretett engem, aki ragaszkodott hozzam. (Folyt. köv.)

ti sztariske na nyé paziti vu onom vrejmeni, gda vu soulo ne hodijo, ár szo on hip ti sztarisje ti vucsitelje, gda esi bár nej ka bi szí nouve rázum szpravili, nego naj onoga, steroza szo szi zsmetno vkúp szpravili, zadrzisjo i obarjeje, od toga je rejs.

Ta soula i te zstiek eden z-tem drúim vkúp zavrejo i vkúp-prikapesivsi vóosnovejo, tak je te vucitelo rázumni roditelov deje vu souli za nyegovoga lagovoga oponásanya volu z-tem steo pokastigati, ka je sztarisim domou piszao, ka tomi mladenci za nyegovoga lagovoga oponásanya naj ne dajo obed; ka je napravlila toga deteta mama? dobroga ka je nahranila z-máscsikami, i glász je poslala vucsiteli: „povej naj sziu vucsiteli, ka szi záto dónok douno obed...”

Známo takso példo, gda je te vucitel rázumni roditelov deje vu souli za nyegovoga lagovoga oponásanya volu z-tem steo pokastigati, ka je sztarisim domou piszao, ka tomi mladenci za nyegovoga lagovoga oponásanya naj ne dajo obed; ka je napravlila toga deteta mama? dobroga ka je nahranila z-máscsikami, i glász je poslala vucsiteli: „povej naj sziu vucsiteli, ka szi záto dónok douno obed...”

Premislzimo szi, ka káksa nákolnoszt, káksa bivosz obhája táksé mladézní dónoveszt, pri sterozn sze etakse dvoje douni ravnanje naprejda. To deje oprvim pri vucsiteli vúpasnoszt zgabí, ki pouleg szvoje previdejnya ga je z-táksim steo pokastigati, stero je nej praviesno, ár verje tou, ka je mama vesi esinila, eá bi pa vucitel neo iszino, mama bi nej naci esinila, tá nevarvoszt potom z-té soule prek pride vu zstiek i gda zse móski gráta, tedz zagvúsan od toga, ka je nej vszizdar dobro i isztinszko, bole zsnýega gláváes, vsze bode, szamo táksé jákostit nej, stera bi ga za náczuoga pór-gára, za dobroga domovúcsara napraviti záala. Sztarisov etaksa i vnuoge drúgefile oponásanya i esinejya prouti souli i vucsitela ravnanji, to mládo solzsko deje na cezji zstiek gléducs na níkoj szpravijo. Vesi sese ti sztarisje, pazlivo skrób níjo na vucsitela ravnanja, na kélko je od níj mogoucs, z-táksim czilom i z-táksov voluv seséjo pri szvoje deczé gorhranejny poule soule naprejszou-piti, ka sztem tákom toga vucsitela potí vu zstiki ravnajo: zaisztino náizb na na to deje, gda bole tídi eslovik zsnýega — z-recsvoj; te zstiek je te soule zadvoljenya tao, i on je szamo te mogoucsni dobre korige vesiti, esi pricziszi sze doprúcszé sztem vkúpstimnanye, tou vkúpstimnanye pa szamo roditelov pri gorhranenyj dobrotivo pomóganye vesiti za doprúcszeye.

Od Bogá, i príateľov popízano dúznoszt szpuni on sztaris, esi szvoje deje gda vu soulo ne hodi, ne osztávi od szkrblivoszt — i mertúeslive pomonesi, naci na pacisno szpáde to szmená, stero je toga vucsitela rouka po szkrblivom i pacslivom szkrbósejnyem vu dobro rodno zemlo zaszdila.

Domácsi i zvnzski glászi.

— **Dobrotoszt.** Horváth György úrkatis pri kir. bíroviji na nyuz sztran obszodjeni 3 rakiski od szvedosztava szo szoboeskoj ognya obranczi drúziszi senkai.

— **Radeine kompaiczo** ravnelisztvo je premianaco medelo mulatság drúzalo, z-észisztoga doholka je szoboesko mlá deczé obrambiezi mí-foszlivna bila 8 frt prek dáti, za stero veliko dobrou to drúzvo lejo zahvalnoszt dáva.

— **Szoboeske mlá deczé** de vu szvojoj obrambiezi etoga leta ményeka 1. dón popoldnévi 4 vóri ezimen dezsála, na stero sze kam roditelje, kam vszi príateľje z-tem pozovaje. Drústva predszednik.

— **Kak vétesivno píjsje** od Zlavarmogýra, ka na Berzsdé na 20 plék zemle je 860 kriza repca je zavarszo, stero je 163 ezonta no 10 kiló vágalo, za 1960 rski 80 krt, vrejdoszta. Elen plék je poprej vées kak 90 rakiski haszka noszo.

— **Zse gvúsko,** ka do jészenszke szoldateske muistre konlik Csakoveca obderzsano, steri pont vu szeptember mejszezi sztedli krao do sze vées dnéva v-Csakovezi dezsáváli.

— **Bosztrakát** szmo sze esúli, ka eti ali tan eden eslovik od igline bodnyé ali pa od káksé komarszke sesipenya je mrou; tou je tídi nej ruzsz od bodnyé ali pa od sesipenya sze szkervon láksé lejko zmejsa, esi na példo od káksé predjenye ziváti náre toglo tou, ka tiszto za miszéri ezajt ezajo kory z-esemerji. Ói táks: príjke píjsje od Davesera, Veszpreu vármogýva, de Bauer Zsigmonda edna múlja na obrázi veszuke, od koj je

— Slo je pa tebi pravo, ka szem jazs na maminoj glávi? — je pitao Kartalyi pojbiesi, glávísi nyegovo glávo.

— Mama szamí szo pravili.
No vejm je méhoga szeréze ocsi nej vées terbelo; vesaszí sze je na pont szprávlao k-trétoj eséri. Niti szo ga nej jako sztávláli.

Pred trétoj eserjov — Órszvik — je te odkrio szveje szeréze; kak nezalvalne szo bíle Anna i Mariska.

— Nej, nej, nígdar vées nebm k-nyima sou. Nej szo vrejnde! Pri tebi osztámen vszizdar, jedino moje deje!

Órszika je na tou troustanye szktsnyeno glédala i z-rokámí na kuesti djaníni sze je na ocsu uzurila:

— No esese tou bi terbelo, ka bi nyidvi za húdouno polonno, i mené tebi jedino esér opúsesavao esese meszto nyidvi. Tak szmo szkonesali, i mené te vszako leto vszaka esi stíri mesztee more hrájni. Tou nyima níkai ne engedí! Ja esese na kasztio jri nyidva bojni, nej pri meni. Tou do moje szkoupe szaszte nájbole esúbile.

— Ali ka szi vejm zcsenoti, da me húdon glédajo, da mi vszákí falat oponozsjo zdaj, gda szo zse vsz z-méne vszlesze?

Órszika sa je pleese zdignola.

— Ka bos esinészi? tou nevem, ali miszdim, da nebos zselo ezajo leto pri meni osztáti, pri meni, stera szam tak nájménye jóbbla z-tvoje vrodosztí.

Sztáreni goszpndi sze je eselo zaobleszti, nyegovo szeréze je velika bolozen próbódnla na szo sze je nágno i brítiko júnko.

— Ti szi tídi táksa, kak ova eseri. Edaa vsz néma szeréze. Ka esáka na méne na sztáre dai? Gde bom mérao? oh jazs nezreszen leiko miszéli eslovik. Prav je pravo moj sztári príateľ Stankovics; pa szam ga jazs esese zabúvavo za vaso voljo. Pa je szamo on tiszti, ki je mené lúbo, i je meni vóren bio. (Nad. pride.)

93, ezek közül nem orvosoltattó 7 éven aldi 34, és 7 éven felüli 38, evangelikusok között meghalt 43 fi. 43 nő, együtt 86, ezek közül nem orvosoltattó 7 éven aldi 28, 7 éven felüli 34. — reformátusok között meghalt 3 fi. 8 nő, együtt 11, ezek közül nem orvosoltattó 7 éven aldi 1 és 7 éven felüli 7, zsidók között meghalt egy fia, 2 nő, együtt 3. Ezek szerint meghalt összesen 89 fi. 104 nő; ezek közül nem orvosoltattó 7 éven aldi 63, 7 éven felüli 79. erőszakos halállal múlt ki, 5 ezek közül kettő öngyilkos volt. — Ebben az évnyelvenben az erőszakos halálnak szokatlannul erős aratása volt.

— **Képviseletünk, Gróf Szechenyi Tivadar** ömeltósága ismét fényesen beigazolta, hogy vidékünknek valódi jótéveje, — a népek atyja. — Kupsinec község nem régen egy tenyészbikát vásárolt ömeltóságától 100 frt értékben. Ezen 100 forintból azonban a nemes gróf ur 40 frtot elegedett Kupsinec községnek. Kötelességemnek ismerem e körülmenyt Kupsinec község nevében feltekintés szerkesztő ural közölni, hogy becses lapjában nyilvánosságra hozni sziveskedjék.

— **A muraszombati** ipariszkolában a lefolyt tanévben tanult 69 iparos tanoncz, és pedig vallásra nézve 32 rom. kath. 25 evang. 12 zsidó, mesterségre nézve 6 asztalos, 1 bogrnár, 8 cipész, 7 eszmadia, 8 kereskedő, 1 kéményseprő, 2 kovács, 1 kőműves, 5 mészáros, 2 nyomasztó, 2 pek, 2 nyerges, 23 szabó, 1 timar. Ebből látjuk, hogy Muraszombathban 14 fele mesterséget tart mást s leg többben vannak a szabók. Az ipariszkola évi jövedelme volt 429 frt 80 kr. kiadása 335 frt. A jövedelemből 82 frt pótközlőből fedeztetett, 100 frtot pedig a kormány ajándékozta.

— **Aki a eszimbákban szerelmes.** Csalarics József kursávezei lakos, foglalkozására nézve forrás, csak a minap került ki a vidék fehérlőből 4 évi ottidőzés után, s miris egész szenvedélyvel a lopásra s különösen a eszimbákban adta magát. Újon-utfelel szedte össze a eszimbák uradalmi béreséktől, napzsímosoktól és mezei munkásoktól, míg ezek munkájokban elfoglalta voltak és holmijukat a mező végén felgyűjtve nélkül hagyták; a lopott tárgyakat azonban pár hatósági eladogatta a eszimbákban eszimbákban. A tettest rajta kapták és elfogták. — Eddig több mint 25 pár lopott eszima megkerült.

— **Mily hosszú a nap júliusban?** Július 1-én a nap 4 óra 7 perczkor 31-és 8 órakor nyugodott le, tehát a nap hossza 15 óra 54 percz volt. Július 11-én a nap 37 perczkor 31-és 7 óra 34 perczkor nyugodott le, tehát a nap hossza 14 óra 57 percz lesz. E szerint a nap július hónap 56 perczével vagyis csaknem egy egész órával rövidül, s az éjjel ugyanannyival nő.

— **Drága kenyérszűrés.** „Keresd az asszonyt!” — ebben a mondásban fejezik ki a franczák abbéli meggyőződésüket, hogy minden rossznak asszony a szülője. Nagyon keserves és furcsa módon gyűlölettel megérrel a minap V. sopronmegyei község kántora is. Kántor uramnak volt néhány ezer forintja, melyet nagy gondallal tartogattott a lidikában. Történt azonban, hogy Kántor uramnak el kellett utazni valami ügyes-bajos dolgaiban. Nyugtón hagyta volna oda a házat, csak a két darab ezres sorsa aggasztotta. Sok pénzt vittni utra nem tanácsos, asszony kére se jő hagyni, úgy gondolta a kántor s hely, nem, arra a szerencsétlen gondolatra jött, hogy legjobb helye lesz a bankónak a — sőtökemenyben. Elrejtette a pénzt az üres kemence belsejében, azonban anélkül, hogy szolt volna valakinek a titokról, elhatározta hazulról. Közöndömben dolog azonban, hogy az asszony még a meszelés meg a kenyérszűrés nagy munkáját akkor szereti végezni, mikor nincs otthon a gazda. Kántor uram felesége is kiesztörtötta a háza tájékat s vezetése észbe jutott neki, hogy férje nagyon szereti a friss kenyeret. Befűltt tehát a kemencébe, hogy mire ura megjön, készen várja a jó gyűrűkényér. Kántor uram lassan dőrengött köcsögvál. Egyszerre nagyot kiállott: rémülten vette észre, hogy füstlőgő a háza kéménye. Belevegött a levek közé, azok sárkány módjára rohantak háza, de már akkor késő volt: az asszony mosolygva tartotta ura elé a friss kenyeret. Kántor uram olyan sápadt arccal foglalta azt, mintha nem is a huzat, hanem őt meszelték volna ki. Keszrűb volt annak a kenyérnek a legkisebb falatja a legkeszrűb mészagud: két darab ezres hamja tette keszrűb.

— **Óriási harang.** Eddig Oroszország fővárosában Moszkvában levő harangot tartották a világ legnagyobb harangjának, most már azonban Angolország Londonban van a legnagyobb harang, a melynek nehézsége 350 mész, magassága 8 láb és 10 hüvelyk. Kiállításra 75 ezer forintba került; hangja elhallatszik 15 mérföldre.

— **Franczországban** készítenek tollból szöveteket és azt írják, hogy sokkal tartósabbak az ebből varrott ruhák mint akár melyik gyapjú szövet, és ennél tetemesen olcsóbb is. Ha ez úgy általánosan válnék, szépen lehetne a most semmi vagy igen kevés értékű bíró baromfittal értékesíteni.

— **Amerikában** most már vasból is építenek házakat; nemcsak a falak meg a tetőzet, hanem az ajtók, az ablakok, a padló, a boltzat, szóval minden vasból vagy acélból van építve. Az ilyen ház körülbelül háromszor annyiba kerül mint ha kőből vagy téglából építenék, de először nem kell tűz ellen biztosítani, és másodsor mint az építész állítja, eltart 200—300 esztendőig.

— **Tüzlőlő elefántok.** Hodge angol ember Kadapában két elefántot tartott, melyek rendszeren egy magánosan álló ház udvarán tanyáztak. Egyszer tűz ütött ki abban az udvarban, melyet azonban feeskendő segítségével csakhamar elfojtottak. Az elefántok nagy figyelemmel néztek a tüzlőlő nagy munkáját, a feeskendők működését és a vizugár lövellését. Nemrég ismét tűz ütött ki a felszereben, és most ugyancsak kényen kedvén ropogott pattogott a mindig tovább terjedő tűz, mert esetleg a házeliek közül annak keletkezésé senki sem vette észre. Az elefánt rendkívül okos állat lévén, visszamenekézett arra, hogy pár hónappal ezelőtt miként oltották a tüzet feeskendővel, s mind a kettő odament az udvarban levő viztartóhoz, abból feeskendő szerű ormányukat tele szivogatták vízzel, s ezt a tüzre erősztve szerencsésen elfojtották.

— **Amerikai büntetés.** Warostonban négy diák pájkóságából ellopja egy földműves embernek kapuját és azt elgőtte. Nemsokára kitűdött a esny és a négy diákok bíróság elé állították. A bíróság megvizsgálván a dolgot, két büntetés szabott rájuk, szabadságban állva vagy az egyiket vagy a másikat választani, és pedig vagy kizáratnak az iskolából, vagy pedig alvást megkapnak annak a földművesnek, a melyeket a megkárosított földműves fog ruajt szabi; a diákok az utóbbit választották. Most a földműves azt kívánta tőlük, hogy vagyon fel mindegyikük egy öl fát és azt szállítsák egy szegény özvegy asszony udvarára, s ezen büntetés mellett a bíróság súlyosította, hogy a fiatal embereknek a favágást zeneszó mellett s a felváros jelenlétében kellett elvégezniök.

— **Egy új magyar vetőgő diadala.** Fővárosi levelezőnk írja: Az az örvendetes lendület, mely hazai gépgyártásunk terén tapasztalható, napról napra fokozódik. E lendületről élénk képet nyújtott annak idője a esny. Kiállítás gépzéputála és ott első helyen a hazai Schlick-féle gépgyártás vasfűtő részvénytársulat, melynek tárgyai még a külföldi figyelmet is felkeltették. E gyártó volt, a mely Schlick-féle (Kruppach szab.) 3-as és 2-5-es ekeket bevezette és 4 év alatt nemcsak 35 első díjat nyert velök, hanem a külföldi hasonló gyártmányokat nagy részben kiszorította. A minap magyarul hatvani ekeversenyes e gyártó diadalaihoz egy újabbat fűzött a meanyiban a Schlick-féle ekek a Clayton & Shuttleworth, Eckert, Howard,

obráz etek, a dírtjei den je tejjel zse tezejli gornyj tao eteko, ino za 48 vör va sztrasnoj mantri mrou.

— **Mertelnozt preminouesi fertao.** Szoboskon járási od 1887. april 1-ga do 1887. julius 1-ga je merlo kato, 42 pojbov, — 51 deklin sze vkliper 93 stjez sze nej dalou vrasitni nize 7 lejt 34, — ober 7 lejt 88, med evang. lüszvi je merlo 43 pojbov, 43 deklin, sze vkliper 86 stjez sze nej dalou vrasitni nize 7 lejt sztri 28, — ober 7 lejt sztratoszi 34, ref. je merlo 3 pojbov, 8 deklin, sze vkliper 11 stjez sze nej dalou vrasitni nize 7 lejt 1, ino ober 7 lejt 7, med zsidovami je merlo 1 moski, pa 2 zsenzski sze vkliper 3. — Tak sze vkliper je merlou 89 moskov, pa 104 zsenzsk. stjez sze nej dalou vrasitni nize 7 lejt 63. — ober 7 lejt pa 79, — szebe z mourilo 5, med tejni szta dja moreza bila.

— **Plemenitni gospon brodnic!** Nas milosztiven poszlanik gróf Szechenyi Tivadar so pa szvelto pokozali, ka szo nasoj okrogynji isztyniki dobritoe — lüszvi oca Kúpsinska vesz je nej davno ednoga biká dojkúpila za 106 rski. Szlet 100 rainski so mil, gróf 40 r. senkali kúpsinszkj volj. Za dnoszost szpoznat ton dugovany va imeni kúpsinszkj souli gospon brodnic na zanyte dati ka ton naj va nyuvon broudi azanyate djati dohri bodeja. Prasnyton poucuvim ostzamen plemenitnoí brodniki Kúpsinezi, 1887. julius 11. ponizen szluga Kándor Ferencz, vicsinec.

— **V-Szobosckj** mesterszkj souli je preminouese souzsko leto 69 mesterszkj solarov bilou, na vöre giedoues 32 kath, 25 evang. 12 zsidovov, na mestrio sztran 6 tsularov, 1 kolár, 8 szuisztrov, 7 eszímárov, 8 tergovnavor, 1 raufaukerár, 2 kovácsa, 1 zidúr, 5 mészáro, 2 stampara, 2 peka, 2 szotlara, 23 szabolov, 1 korsznár, Stágoa vjidno, ka v-Szoboti 14 fele mestrov derzsi inasv ino naj vesz szabolov jezste. Mesterszke soule notri jemanye je 429 rainski 89 krov bilou, vó davanye pa 335 rainski. Od notri jemanye 82 rainski je od porozinsko vómanévanye notri zati; 100 rainski pa vicsenyoa koránayo sztráni dano.

— **Steri je v-eszejlavj zatübeni.** Csalarics József Kursáveze vési sztoesi mestánesar na mestrio giedoues touvaj, je preminouese dnéve vó z-Vácsa sz-telmice prisao, de je 4 lejta bíta, ino zse sze na krádnyje na eszejlav dao. Po pouti je zse poszdi eszejlav od gospecke bérésa gor brao, pa od delavaze, steri szo tan delali ino grant na nyvri odszkraja nyáli, vkrádjno blágo pa za nisterne szekszate ondo eszokszki eszismarn. Touvaj szo na nyagvon doli zgrabili — ino biróvji prejk dáli. Do szjeja mao je vees kak 25 pár vkrádjni eszejlav naprej prislo.

— **Kak dugi je den v-julius!** Július 1-voaga den 4 vör 7 mi- nut sztano, ino ob 8-mi zájao. dugi je 15 vör pa 53 miut bio, július 31. de ob 4 vör 37 miut sztányv pa ob 7-mi 34 miut zájati, dugi de 14 vör pa 37 miut. Tak je den v-julius mezeszki 56 miut szkoron z-ednov vörv kraesiti, ino nous sztelkin duksa.

— **Drági krüh peesnyé.** Isesi zsenzsko* sztov reesjov dájo odgovor franczski onou mislejaji, ka nej szeksemi lagojemi je zsenzka krov, Preves zsalosztnoj ino spajsznok pouti sze od toga preminouese dnéve eden V. skolnik Sopronvármegyeóra zagrúsova. Skolnik je nisterne jezerte mmo, stero je z-velikov zkerbyov drzsavao vladiezi Zgrúfido sze táli ka je skolnik vniksen dugovanyi zdoumi oditi mogo. Z mrovesonji bi domi nyano huzo, szamo tevi dvej jezrki szo ga mirjala. Dostza pojov na pout noszi je nej dobro, na zsenzskino rokouo nyati je tñd nej dobro, tak sze miszlo je skolnik, naj bogse meszto do meli tevi dvej jezrki notri vpseni, szrání te pejnaze v-prazno píes brezi tsizoga, ka bi od toga kaj komi pravo ino zdoumi sze odpla. Tou pa tak znano ka zsenzke krüh te nej ráj peesno pa te bejljo da véra nego pouti. Skolnikova zena je tádi bejliti zacsoula ino na szlejdayen nyoi vpmet prijda, ka mouz preves rák miki krüh jej. Notri je píes zakrila ka dokoes mouz domono prijte, máki krüh de ga esakano. Skolnik sze pomali píes szkolnami, na edouek velko szkriczi, po sztrahoti vpmet zema, ka sze od nyagve hizez nori kadij. Notri mad konye veszesse konyi letijo liki te zse keszoo bilou, zseua nyemi do szmeji krüh poutja. Skolnik je touo tak blejdo zño dá nej nyagvo huzo, nego nyaga vó bejlili. Kiszili je tsiztoni krüh, te naj másui tauo bio bole kak esemé, dvej jezrki peepo je tsizto na kiszilo djalouo.

— **Veliki zvon.** Dostzoa mao szo va Ruszskom orszáji v-tom náj- véksem vársi Moszki bodonesi zvon, na eszejlav szjevzi za nájvéksoga derz- szali, ali zdaj v-Angluskoga országa nájvéksem vársi v-Londoni jezste te nájvéksi zvon, steri vaga 300 eszenov, vizsziki je 8 szuhovr i 10 czolov, nyaga szprávlányo je 75 jezér kostalo. Gíesz nyagv eszje na 15 mill zemlo.

— **Francuskom orszáji** redijo z-perja szvétoe, i ton pisajo, ka je duzse terpeési táksi gyant liki káksi sté drúgi i dostza falejsi. Asi de tou isztina, tak bi velika dobrouta bila z-onoga perja, stero zdaj nikse cezjne nejna, z-té zsvine perje túdi v-zeuo szpraviti.

— **V-Ameriki** zdajsi zselezta túd redijo brame, nej szamo sztené i rust, nego dveri, okna, pod i mosznicze, z-odnov reesjov vsze je zselezta ali z-vezeli naprávlano. Táksa hizsa trikrát tolko kosta liki ona, stera je z-zeigla ali szkamba rejena, i oprvin nej to tebej na ogen giedoues asszurálvati, i obdrúgim kaj majszter szvedoesi, trpi 2—300 lejt.

— **Ognya brazeli elefanti.** Hodge angliske eslovik je dvá elefanta drzsava, steriva szta sze pri edno szamno hizse dvori drzsala. Ednok je v-tom dvori oven vó prisao, ali steroza szo z-spriczekazne pomoncosu hitro pogászili. Ti elefanti szo z-velikov pasesivostszoj glitli on gasztelov velko delo spriczekazne delavnost i kak je vodo vó zsnýe spriczkala. Nej dávno je tam páli oven vó prisao, i po szvojto vóli dale-dale madigávno te ogen, ár je domiesi nisee nej na pamet vzéo, — elefant je jáko eszda sztvár, premisziliza szo je kakszo pred nisterimi meszezi ti gasztelje pogászili te ogen spriczekazno, obedva szta na dvori bodonevoj mlaki sla, tam szta szvojto poszoudo, stera tak vó vidi, liki spriczekazna, z-vodov napunila, ono vodo szta na ogen púztila i doj szta ga pogászila.

— **Nej szemléte penizez krüha peesnyé.** Eden franczuz je nej dávno táksi moudus najszo gor, steroza pomoncosu z-one penizez, stera je esese nej szemléta túdi lelo krüh peesné. Z-toga zide vó ka jezso v-penizezi táksi táli, tteri na zsvis nej potrebjni, i tej nepredjo szploj po mlenyi, od tej talov, seeri szo nej sa nizez, sze naj ta penizeza kam nájole nap oszlobodi. V-tom sztojto to delo naj penizezo pou vóre mocsamo vódi, i vszidár je mesamo, te tou vodou doli ocidimo, i vu edno okroglo z-czina naprávlano, kak reseto oboud szprávmio, — tam je mesamo tak, ka zse zsnýe otzobó doli szpizatioj. Te jo pa vmliesno vodou denem, kama je zse prvo kazvaz notri djáni i zmesani, i tak jo omeziamo i szpésomo. — Ka jeli de za jezstvino te nouvi peesni krüh, od toga ne guesi kronika, ki je zselni na tou, naj proba.

(**Equitable életbiztosító-társaság.**) Az ezen társulat által bevezetett új reformok, nevezetesen a megtámadhatatlanságot 2 évi biztosítás után rendkívül sikeresnek mutatkoznak és az Equitable ezen újabb haladásának, még eddig nem leteztét mérvét följelét köszönlök. Az új felvételek 1887. első negyedében körülbelül 20 millió forint rugták fölre, mint az 1886-iki évi hasonló időszakban. A magyarországi üzlet is több mint kilégtökép fejlődik és itt az 1886-iki első negyedben biztosítások körülbelül 3 millió frtra kötétek.

Gubic, Sack stb. felvél szemben 2 első arany-, 1 ezüst-, 1 bronzérmét és 1 díszoklevélet nyertek. Ez alkalommal mutatta be a gyár új Schlick-Havas-féle „Triumph” sorvetőgépet is szabadalmazott gördülő vetősurival, melyek a jelen volt nagyszámú szakértők közt rendkívüli felülteket kellettek és előrendít aranydíszoklevéllel jutalmazták. E gépnek számos előnyeit itt leírni hosszadalmas volna és a Schlick-féle gyár Budapestben szivesen ad a levélben hozzáférhető érdeklődőknek bővebb felvilágosítást. Itt csak röviden megjegyezzük, hogy a gép rendkívül egyszerű és könnyű szerkezettel bír, a régi kiváltandó vetőkörök helyett rovatok vetőhengerekkel van ellátva, melyek valamennyi mag vetésére használhatók, a fogaskerekek — a gumók és folytonos rémek — lehetőleg kerle vannak, a magot a vetőkészülék nem zúzza, a Schlick-Küzdönyféle szab, gördülő vetősurak rendkívül megkönnyítik a gép járását, a legfőbb talajban nélkülözhetetlen teszik a tővisboron használatát, a legzajosabb fölöiben is fenmakkad és tisztogató, munkas nélkül használhatók, árak aránylag kisebb minden más szerkezetnél, szóval megbecsülhetetlen előnyökkel bírnak, különben pedig közönséges vetősurakkal is készílnék. E kitűnő gép ismét hivatalos lesz hazai gépgyártásunknak újabb lendületet adni.

— A himlőoltás az egész járásban befejeztetett; ottás alá be lőn jelentve 1473 gyermek, akik közül beoltatott 931 és ottalattul marad 542, — 100 beoltott közül általában 96-al az oltás eredménytörtént.

— Kitémetett pótkávé, az országos ipar-egyesület ez évi közgyűlése Szalady Antal fővárosi pótkávé-gyárost, a „Hungária” győzékét és a „Szalady-pótkávé” felállítását és készítőjét újlag meghonosított és versenyképeséért elismerésdíjjal, éremmel tüntette fel. A Hungaria győzékét már az 1885. évi ország. kiállításos versenyen is megérte nyert, ez újabb kitüntetés annyiban kiváló fontosságot, mert az ipar-egyesület rendszerint csak hosszú sora ad eredményt miközött kiváló iparosok érdemeit szokta ezeket méltányolni, míg Szalady alig pár év előtt meghonosított új iparcikké: a pótkávéval máris oly eredményeket ért el, hogy az igazgatóság indítványa érezte magát a fiatal törekvő vállalatnak a kitüntetés egyhangúlag odaítélte. Másrészt közgazdasági szempontból is ügyelmel érdemel e kitüntetés különösen az oly fenbővező magyarellenes csak mozzalommal szemben, ezért hivatásos elismerett egy oly magyar iparcikké versenyképessége, a melyt hazánál bővebb 2 milliónál több vándorol ki külföldre Német-, Porosz- és Csehországba Francz-, Hanswaldt-, Manila-Velma és egyéb elnevezés pótkávékért nemzeti vagyonsodának óriás kárát. Itta polda ez minden magyarnak, a kinek hazája boldogsága és felvirágzása szíven felelnek, hogy szakítsanak veszi a cseh a mikélt, hanem vegyen biztatást hazait, ne vegyen Francz- vagy másféle külföldi pótkávé, hanem vegyen magyar Szalady-kávé, mely pusára kerülja velök a versenyt, sőt jobb s e mellett cseppet sem drágább azokat. Szalady említett kávéjából bárkinek küld probacsomagot ingyen és bérmentve, ha hozzá (Andrássy-ut 86) ez iránt leveleiben vagy levelezőlapon fordul.

— A telekkönyvi ügyek elintézésére nézve az 1887. évi 29. törvök tudvaleg az eddigi szokástól eltérőleg intézkedik, amennyiben f. i. jezik a törvényszékeknek telekkönyvi ügyek nem tanácselőben fognak elvitéztetni, hanem egyes bíró saját felköltsége mellett intézi azokat épny, mint a járásbíróagóknál. Ezen rendelkezés folytán a szombathelyi kir. törvényszéknek telekkönyvi bíról Magyaross Elek törvényszéki bíró lőn kijelölve, s melléje jegyzőül Dr. Albert Aurél beosztva.

— Vasuti menetrend. Indul Csiklornyától Pragerhof felé reggel 6 óra 28 percz, délután 4 óra 13 percz (postavonatok), éjjel 12 óra 9 percz (gyorsvonat) éjjel 1 óra 45 percz (gyegysvonat) indul Csakortonyi Kanizsa felé reggel 5 óra 16 perczok (gyorsvonat), dében 11 óra 55 percz, éjjel 10 óra 20 percz (postavonatok) indul: Gyanafalváról Gráz felé 8 óra 16 perczok reggel és 4 óra 53 perczok d. u. — Gyanafalváról Szent-Gothárd felé 3 óra 50 perczok reggel, 10 óra 30 perczok d. e. 4 óra 15 perczok d. után. Indul Szent-Gothárdról Gráz felé 7 óra 56 perczok reggel, 4 óra 38 perczok d. u. Szent-Gothárdról Szombathely felé 4 óra 8 perczok reggel, 10 óra 45 perczok d. e., 4 óra 40 perczok d. u. Szombathelyről Szent-Gothárd felé indul 6 óra 10 perczok reggel és 3 óra 17 perczok délután. Indul Regedéből Spießfeldnek 4 óra 40 perczok reggel, 11 órakor délelőtt és 4 óra 20 percz délután; Spießfeldről Regedébe 9 óra 15 perczok reggel, 3 óra 50 p. délután és 8 óra 15 p. este.

Jegyzőkönyv

Felvitétt a „Vastankaréleti tanácsotűltet muraszombati járásköré” által 1887. évi május 16-án Tescsonon tartott XXVI. rendes gyűlésről. (Folytatás.)
 III. Kondor Ferenc olvasta fel „Tápaszalatok a felhőknek magyar nyelvi oktatása körül” cz. dolgozatát. Bevezelője mondja, hogy körünk életében mindig kiváló helyet foglalt el a magyarosítás eszméje, s hogy jövöben is szellemi munkásságunk egyik sulypontja az legyen, az hogy viszonyunk és hazánknak levetőkét töltsük. Folytatás előadja, hogy a felhőknek magyar nyelvi oktatása már több helyütt megvalósított; nálunk is a múlt évben tly irányu mozzalmat indított megyei kir. tanfelügyelő úrnagysága, minek folytán ő is behozta a felhőknek magyar nyelvi oktatását s a legközelebb mást teli idősakban 41. hónapot át tanította őket. Vázolta ezután a tanfolyam előkészítő eljárását, napjainak és tanórának megállapítását, a felvett tananyag minőségét, a jelentékes eszközöket s a hallgatók csoportokba osztását. Elműködés továbbá tanítási eljárását a azon tanfolyam, amely székely vidékén a fiatalok tanácsában dicsőrevalóul nem szűves tanuának, a tanítás iránt kevésbé fogékonyak s ezért ez alól — miután kevés sikerrel járna s tekintve hátra levő életük rövid napjait, ezáltal is lenne — felmentendők de közhasznú dolgok megbeszélése és olvasgatás végett egy olvasó-egylethe vonandók; ellenben annál szebb eredmény lehet elérni a fiataloknak s mert ez volna a legjobb betetőzése az iskola működésének, ezeknek magyar nyelvi oktatását helyesen ajánlja.

Előadás elismerésel fogadtott.

Ezzel kapcsolatban kérdés tetetett az iránt, hogy Láng Ignácnak az özi körgyűlésen felvolsat: „A felhőknek magyar nyelvi oktatása” című munkája miért nem közölletett a „Muraszombati és vidéke” lapban, miként az határozta vor.

Erre mevezett előadó maga azt felele, hogy a közlés azért maradt el, mert az említett lap nem levén egytől lap, nem olvassa minden kőr tag s így a felhőtelezett czél általa nem éretett volna el. Valasza tudomásul vettett.

IV. Előnk terjesztett be jelentést körünk fiteves állapotáról, amely szerint a) a jelen gyűlési tetteinek megállapítása és a meghívók mikénti kiállításának tárgyában egy körbizottsági ülés tartottott; b) a múlt özi körgyűlésről felvett jegyzőkönyv kir. tanfelügyelő úr úrnagyságának bemutatottott; c) a kör konvntára átvizsgálhattott; d) a martinyai tanító „szelvény-könyvecskéje” körünk érszervezőelőtel tek. kir. segédtanfelügyelő úrnak vissza-juttattott; e) kir. tanfelügyelő úr önagyságától az özi környelvi jegyzőkönyvré 1094 886, a székelykörnyekére pedig 196 886 sz. leirat érkezett, melyek közöl bejuttottott; f) a múlt évi számadás, ez évi költségvetés és a azok nevesítő a központba betértesztett; g) a múlt környelvi meg nem jelent tagok valamennyien utolag kelőben igazolták elmaradásukat; h) a mai gyűlés napja a tárgysorozat bemutatásával megyei kir. tanfelügyelőnek bejelentettott; i) Dervarics Ferenc gyanaival állami vandortanító a körbe leendő felvételre jelentkeztett stb.

Ezen előnk jelentés a bemutatott tanfelügyelői leiratokkal együtt egész terjedelmében tudomásul vetetett és Dervarics Ferenc a rendes tagok megjegyzéseket felvételint rendeltett.

V. Takács István a számvizsgáló bizottság előadó előnké jelenté, miszerint a bizottság megvizsgálásban eljár, és pedig a) megvizsgálta a penztárnok múlt 1886. évi zárszámadását és azt 106 frt 2 kr. bevétellel, 103 frt 58 kr. kiadással és 14 frt eszelekvő hátralékkal helyesen találta; b) elkészítette s bemutatja az ez évi költségvetést, mely annyiban módosul, amennyiben a „Tanügyi Ertesztés” megszűnésén, a számközlő tartó „Központi járulékok” czimén 19 frt 50 kr. keltt bevezetendő; c) felvitéztette a Vencsák Sándor 104 frt alap gyűjtőnek naplót, melyek szerint a múlt évi bevétel 11 frt, az 1884 óta Budapestre beküldött összeg pedig tagdíjakban: 76 frt, adományokban 23 frt 70 kr. összesen 99 frt 70 kr. tesz ki; d) tekintette az „Arvhazi alap” takarékpénztári könyvecskéjét, mely szerint körünknek e czimén a kamakokkal együtt múlt év végéig 493 frt 36 kr. sikerült már összegyűteni de arról, hogy ki mennyit gyűjtött s hiteve mennyit is mutatott azokról részletek meggyőződés, semmit jegyzett meg, nem létezik; e) felvitéztette a köri méhest és kezelejeket Kondor Ferencnek számadását is, melyből 104 frt 66 kr. kiadással szemben eddigéle csak 60 frt 50 kr. bevétel és 48 frt 16 kr. fedezendő hiány létezik; f) átvizsgálta és rendben találta a köri konvntárt is, melyben 175 fizet és 84 kötet munka van, ezek között olyanok is vannak, melyekből egyes kötetek még hiányzanak, végül tekintette az előnkös ügykezelést is és azt kifogástalannak constatálta. Jelentése kapcsán indítványozta, hogy 1) Györfly Lajos és Székely Henrik 2—2 frtnyi

tagdíj-hátraléka ismeretlen tartózkodási helyük miatt töröltessek; 2) a hátralékosok névsora és tartozásuk összege tájékoztatás minden gyűlésen felvolsatassék; 3) minden kőr tag, a ki az Arvhazi alapra gyűjtést eszközöl, az özi körgyűlésig mutassa ki — illetve jelentsse be mikor és mennyit adott át Szebach Ignácnak takarékpénztára elhelyezés végett, hogy a nyitandó főkönyvbe bejegyeztessek 4) a könyvtári művek hiányzó kötetei szerzeszessék be; 5) a főjegyzőkönyv az előnkelt tartassék és általa betekintéshez végett minden gyűlésre előzakassék.

A bizottság emek jelentése tudomásul vétetik, indítványai elfogadtattak és Sável János pénztárnoknak, Vencsák Sándor előnké minden gyűlésen felvolsatassék, Kondor Ferenc mérlepelekezőnek a számadási felmentvény szokásos fenntartással megadatik, — ellenben Szebach Ignác arvhazi-alap főkezőleken adandó felmentvény az özi körgyűlésig elhalasztatik illetve fűgözben hagyatik. A bizottságának pedig tapintatos működéséért köszönet szávatatik.

VI. Takács István a körnek tudomásra hozza, hogy gróf Szapáry László a ma délelőtti előnké ajánlatot tett, miszerint hajlandó a járási népközlés azon leanyvándorok megintalmazására, a kik a táskokalomban a járási konyhakertészet körüli kinttűteték magukat, 50 frtot adományoznak.

A nemesebből grófnak e szives ajánlatáról köszönet szávatatik. A tagtársak pedig felhívattak, miszerint új jutalmazásra méltó leánykákra ajánló jelentéskélt július végéig Takács R. István tagtársához általa a grófnak leendő bemutatás végett nyujtsák be. (Vége következik.)

Jegyzőkönyv.

felvéve a muraszombati „Dal-és zenegyűlést” választmányának folyó 1887. évi július hó 6-án tartott ülés alkalmával.

Jelenlévők: Pintér Géza előnk, Koltay Győző titkár, Agostich Pongrácz, Kovács Károly, Gáspár Ferenc, Furtaköves Zsigmond, Takács R. István, választmányi tagok.

Előnk az ülést megnyitvány. I. Karmester bejelenté, hogy miután a bekövetkezett nyári idény folytán az enkek-és zenegyűlésekről csak igen gyérn létegetattunk, a szokásos szünetelési idő megnatározassék.

Karmester ezen bejelentésre következtében az egytel szüneti ideje október hó 1-ig tartoztatásuk mezhatóztatott s arról az egytel melőtti tagok oly meggyőzésel határozattak étesítetnek, miszerint a rendi dal-és zenepörkök helyébe hetenként egyszer, azaz szerdán Most és Cselezar-féle vendéglők helyettesítvén felváltva térsen összejevet fog tartatni, melyen egy az egytel műkölt, mint pároló tagjainak részvétel jögujában áll.

II. Ugyan karmester a kiköleszöszött s előírt hagedivóno helyébe beszerzett új művet az előnké megterített leendő ára között felforgó 92 kr. különbözetet az egytel vagyonsból kituntatni illetéleg megszavatattni kéri.

A beszerzett új vonó árközlömböze 92 kr. az egytel terübe egyhangúlag megválasztott s pénztárnok annak karmester, esetleg szerzőnek kezéhez leendő kifizetésére feljósítottatt.

Indítvány senki részéről előnk megbeszélvén, előnk az ülés felszólattja s jelen jegyzőkönyv hitelesítésével Kovács Károly egytel tag utat megbizta.

KOLTAY GYÖZÖ, PINTER GÉZA, titkár, elnök.

Hitelesítem: KOVÁCS KÁROLY.

Hirdetések.

Hamburgból! Kávé, tea, Matjesheringek stb. Hamburgból

Eladási feltételek: bérmentesen, esomagolást nem számítva utánvétt mellett.

Ceylon, zöld kft.	5 kilo frt 6.95	Minden olaj nélkül la Cacao . . .	frt 1.80
Arabiajava, sárg. fin. zamat	5 " 6.95	Szós zardina	5 kilos hordóban . . . 1.70
4. évfolyamú, zöld kft.	5 " 7.90	Maris heringek	5 " 2.10
Arab. Mocca, kiv. tiszos	5 " 7.10	„	„ . . . . .
A kávék jelentékeny áremelkedések folytán csak a legnemesabbat ajánljuk, mintán közönséges fajok csak pár krral olcsóbbak, és ezen kitűnő fajoknak nem versenyezhetek. Mint előnyös kevéreket ajánljuk a kitűnő surragatottak.		„	„ . . . . .
Java-surrógat	4 kilo frt 2.20	Aal in Gelé, vas-	„ 2.55
Mocca	4 " 2.50	tag darabok 5 "	„ 3.85
Amerikai kávélszi	4 " 2.50	Christ. Anchovis darabja	„ 2.95
„	4 " 2.50	Hummerhal, igen finom s szelencze . . .	4.15
„	4 " 2.50	Lazac, igen finom s szelencze	4.40
„	4 " 2.50	I. a. Brabanti szardellák	4 kilo frt 7.80
„	4 " 2.50	1887. la.	2 " 4.55
„	4 " 2.50	1887. la. caviar onyhén sózva	2 " 4.95
„	4 " 2.50	1887. la. Jamaica rum	4 liter 4. . . . .
„	4 " 2.50	Rizs, jól főző	5 kilo 1.15
„	4 " 2.50	Szós keletindiai valódi	1.85
„	4 " 2.50	Chili baraczk, kitűnő csomogé!	4.80

Évad-csemegék.

1887 la. Matjes krb. 30 drb. 5 kilo frt 2.20	
1887 la.	24 drb. 5 " 2.55
1887 la.	22 drb. 5 " 3.10
1887 la.	10—12 drb. 2 " 1.95
Mandarin-Pecce	11.80
Störbus, füstölt, legin. delicat kft.	2.30

Stückrath és társa hamburgi áru-szektüdes, Hamburgban.

Mária-czelli gyomorcsépppek,

Jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmát ellen, és felülmenthatlan az étvágyhiány, gyomorégőség, rossz szagú lehellet, szelek, savanyú felhőgés, kólika, gyomorhurcolt, gyomorégés, hnygóképződés, túlságos nyálka-képződés, sárgaság, andor és hányás, felfújás (ha az a gyomorból erül), gyomorgörs, székszurulat, a gyomornak felfelhőgése etel és ital által, gilsztá, leps-és májbetegség, ugyszintén arany-erős bántalmak ellen.

Egy üvegcsé ára használati utasítással együtt 35 kr.

Központi szektüdesi raktár nagyban és kicsinyben:

BRADY KAROLY

„az Orangyalhoz” címzett gyűjtőszertárában Kremzierben, Morvaországban.

Kapható Muraszombaton: BOLCS BELA gyűjtőszertárában „Magyar Koronához”, valamint az ország minden gyűjtőszertárában. (45. 52—9)

En, Ostilag, Anna

185 élm. hosszú orvosi Lorelych-légy. Jammal, melyet az állam felvitté megvált. Éveit használtam, mert nagyon beteg voltam, és ez a gyógyszer nekem megváltott. Végül ez a gyógyszer nekem megváltott. Végül ez a gyógyszer nekem megváltott.

SZELECZA és TÁRSÁK, Budapest, (214. 21—3) király-utca 26.